

ПЪВЕЦЪТЪ

Беше през лятото. Плувах по море. „Денят“ беше ясен. Параходът се движеше бавно по морското равнище. Някои от пътниците спяха. Други подпиряха главите си и гледаха умислени. Тъй страдаха от морската болест. Трети се разхождаха и весело се разговаряха. Слънцето захождаше. Всъщност искаше да види чудната тази картина и бързаше да излезе на кувертата. Между пътниците имаше един млад момък с чуден глас. Помолиха го да пее. Той изпълни молбата им. Изпъ една пѣсен, следъ нея друга, трета. Всички слушаха съ голямо внимание. Най-после започна псаломъ 90. Той пѣеше съ такава сила и чувство, щото разтревожи всичкитѣ си слушатели.

Между пътниците излезе единъ предъ пѣвца и му каза: „Господине, извинете за безпокойството! Взехте ли вие участие въ последната война, или не?“

Да, азъ бѣхъ въ армията на генерала Х., отговори пѣвецътъ.

— А азъ бѣхъ вашъ неприятелъ. Мисля, че ние двамата една нощъ бѣхме единъ срещу други. Нощта бѣше тиха. Мене ме считаха добъръ стрелецъ. Капитанътъ ме пращаше често, гдето трѣбваше човѣкъ като мене. Тази нощъ бѣхъ пратенъ да застрѣлямъ часовая на неприятеля. Щомъ го забележахъ взѣхъ пушката, приготвихъ я и започнахъ на дебна. Пъленъ месецъ грѣше. Азъ вървѣхъ по сѣнката. Спрѣхъ се и чакахъ часовая да дойде на удобно мѣсто. Той излѣзе малко напредъ. Месецътъ го огрѣ. Азъ вдигнахъ пушката и го замѣрихъ право въ главата. Той пѣеше тихо. Неволно се вслушахъ въ пѣсента. До уши-тъ ми долетѣха думитѣ: „Господъ е мое прибижище, защита моя, Богъ мой, Комуто се уповавамъ! Той ще ме избави отъ примка на ловеца, отъ изтрѣбителна пораза, съ перата Си ще те осѣни и подъ крилетъ Му ще бж-дешъ на безопасно“. (Псал. 90, 2—4 ст.).

Ржцетъ ми затрепераха. Изпущахъ пушката. Вашата молитва бѣше чута отъ Бога. Азъ не можахъ да стрѣлямъ, като чухъ тѣзи думи. Въ тази минута ти се скри въ тъмнината. Сега чухъ

сжщата пѣсенъ, що изпѣхте съ такава вѣра и сила и се убедихъ, че ти си билъ часовая, когото щѣхъ да убивамъ.

Пѣвецътъ стисна ржката на своя нѣкогашенъ противникъ и разпалено заговори: „Азъ много добре помня тази страшна нощъ. Бѣхъ много разтревоженъ. Нѣщо предчувствахъ. Постѣтъ, който заемахъ, бѣше най-опасното мѣ-

Павелъ-баня — около гр. Казанлъкъ.

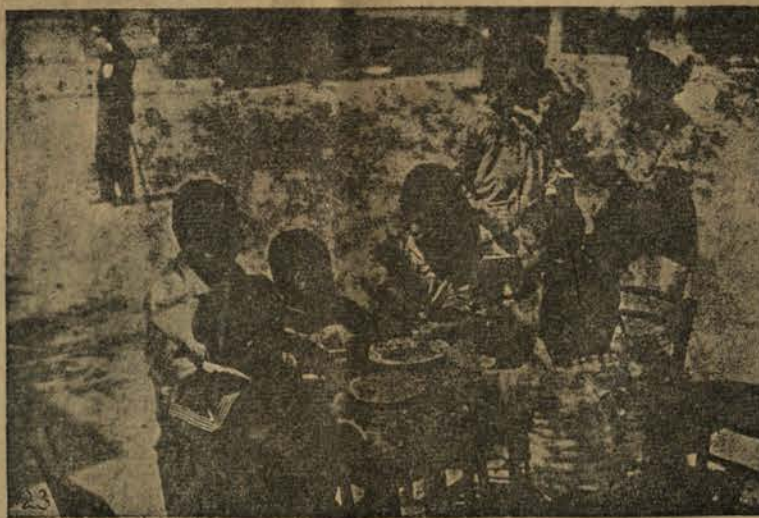
сто. Презъ цѣлата война не ми бѣше тъй тежко, както тази нощъ. Съ гореща молитва се предадохъ въ ржцетъ на Бога, защото само Той бѣ въ сила да ми помогне. Изъ дълбочината на сърдцето ми се изтръгна тази пѣсенъ, която сте чули. Следъ малко ме смѣниха. Азъ колѣно-преклонно благодарихъ на Бога, за гдето запази живота ми и въ тази страшна нощъ. Сега азъ разбрахъ какъ е станало моето избавление, какъ именно Богъ ме е спасилъ“.

Милостта Божия е неизмѣрима. Много пжти Господъ ни спа-

Моитѣ родители живѣха само за себе си. Нищо наоколо не ги интересуваше. Около насъ имаше бедни, нещастни. Тѣ не искаха да знаятъ никого. Тѣй възпитавахъ и мене. Постоянни угощения, гуляи съ другари, разходки, балове, вечеринки, танцъ и много други удоволствия. Това бѣше моя животъ. Нищо дру-

го не ме интересуваше. Нѣмаше и кой да ме заинтересува. Израстнахъ момъкъ. Ожениха ме за мома, която тѣ ми избраха. Семейниятъ ми животъ бѣше нещастенъ. Азъ прекарвахъ повечето време по кафенетата. Случайно попаднахъ въ компания невѣрници. Тѣхното невѣрие скоро ме зарази. Азъ заедно съ тѣхъ отричахъ сжществуването на Бога. Много пжти азъ бѣхъ недо-

сява и отклонява отъ опасностъ безъ да знаемъ това. Вѣрвай твърдо въ Бога, надѣвай се Нему, Той нѣма да те остави.

Кога е сладка чорбата? — Следъ работа.

воленъ отъ себе си. Виждахъ, съзнавахъ своитѣ недостатѣци. Желаяхъ да се изправа, да станамъ добъръ, порядъченъ човѣкъ. Но нѣмахъ сила да се боря съ грѣха. Тѣй бѣхъ оплетенъ, щото не бѣхъ способенъ да се подвиза къмъ нѣщо добро.

Единъ день се върнахъ у дома. На масата намѣрихъ връзка книги. Книжарътъ ми ги бѣ пратилъ за прегледъ. Очитъ ми се спрѣха на една отъ тѣхъ. Тя бѣ написана отъ известенъ писателъ. Започнахъ да я чета. Тя ме увлѣче. Четѣхъ я день и нощъ. Писателътъ описваше съ особено умение личността на Христа. Той рисуваше съ ярки черти неговитѣ нравствени качества и се възхищаваше отъ примѣрния Му животъ. Но Го считаше само за човѣкъ. Чистиятъ ликъ на Христа ме плени. Самопожертвуването, любовта и смиренieto тѣй ме увлѣкоха, щото пожелахъ силно да науча нѣщо повече за личността на Христа. Дойде ми на умъ, че въ Евангелието е описанъ цѣлия Неговъ животъ. У дома имаше Евангелие. Бѣше ни го оставилъ свещеникътъ. Но то бѣ захвърлено нѣкъде изъ праховетѣ. Азъ го намѣрихъ. Почистихъ го отъ праха и започнахъ да чета. Образътъ на Христа се издигаше въ моитѣ очи и ставаше все по-величественъ. Нѣщо не земно виждахъ азъ въ Него. Искаше ми се да падна на колѣне да се помоля. Но изведнѣжъ се стреснахъ и замислихъ.

— Какъ? Ще се моля? Кому? Азъ не вѣрвамъ въ Бога? Кому ще се моля?...

Но азъ се повече и повече усѣщахъ нуждата отъ молитва. Тежкъ камъкъ притискаше душата ми. Сърдцето ми силно туптѣше. Азъ бѣхъ плененъ отъ свѣтлия ликъ на Богочовѣка. Нѣщо необикновено ставаше съ мене. Тогава азъ отъ все сърдце извикахъ: „Господи, ако сжществуваешъ, дай ми да те позная!“ И Господъ послуша моя искренъ гласъ. Азъ продължавахъ да чета Евангелието отъ Йоана. Очитъ ми се отвори-ха. Азъ виждахъ вече нѣща, които по напредъ не ме интересуваха. Започнахъ да ходя въ църква. На душата ми стана леко и радостно. Азъ станахъ другъ човѣкъ.

ФАБИОЛА ИСТОРИЧЕСКА ПОВЕСТЬ

I. часть. МИРЪ

II. Синътъ на мжченика.

2).

Вѣликиятъ, юномъ четиринадесетъ годишенъ, пълненъ съ грация, живостъ и чистосърдечие, кремина атриума съ лекъ, бързъ ходъ и влѣзе въ вътрешната стая. Той бѣ високъ за своитѣ години; имаше изящни форми и мжжественна напетостъ. Оголената му шия и крака бѣха добре развити отъ здрави физически упражнения; по израза на лицето му се чете открито топло сърдце, а високото му чело, украсено съ тъмни вѣдрици, носѣше печата на свѣтълъ умъ. Той бѣ облѣченъ споредъ юношеския обичай, съ къса туника, едвамъ покриваща колѣнетъ, а на шията му висѣше златна муска, правилна

златна топка. Следъ него старъ слуга носѣше книжни свѣтци, което показваше, че юнѣтъ току що се връща отъ училище.

Като цѣлуна майка си, той седна на ниско столче до краката ѝ. Тя около една минута мълчаливо го гледѣ, като че ли се стараеше да прочете по лицето му причината на необикновено късното му връщане отъ училище. Ала очитъ ѝ срещнаха такъвъ чистосърдеченъ погледъ и такава невинна усмивка, които тутакси развърснаха нейнитѣ подозрения и тя попита си:

— Защо закъснѣ днесъ, драгий ми? Надѣя се, че не ти се е слу-

чило нищо неприятно.

— Нищо неприятно, добра ми мамо; наоцѣки, всичко бѣ тъй приятно, че не зная, да ли да ти разкажа всичко.

Укорната усмивка на майка му предизвика у чистосърдечниятъ юномъ веселъ смѣхъ.

— Да, трѣбва да ти разкажа, продължи той. Азъ немога заспа дѣла нощъ, ако не ти разкажа всичко, що се случи съ мене днесъ — и добро и лошо. — Майката наново се усмихна, като се мжжеше да отгатне, какво лошо би могло да се случи. — Днесъ за пръвъ нжтъ въ живота си съ съмнение се питамъ, да ли да ти говоря всичко.

Като видѣ разтревоженъ погледъ на майка си, юнѣтата нѣжно повдигна ржката ѝ до устнитѣ си и прибави:

— Не се страхувай, мила мамо, твоя синъ не е направилъ нищо та-

кова, което би могло да те огорчи. Кажи ми само, желаешъ ли да знаешъ всичко, що се случи съ мене днесъ, или само причината на моето закъснение?

— Кажи ми всичко, милий Панкратий, отговори майка му. Азъ се интересувамъ и отъ най-малката подробностъ въ твой животъ.

— Щомъ е тъй, ще ти кажа, че последния ми училищенъ день бѣ особено щастливъ за мене, макаръ и пълненъ съ странни събития. Да почна съ това, че бѣхъ награденъ за успѣшно състезание по съчиняване, което добриятъ ни учителъ Касианъ ни зададе въ предобѣдитѣ часове; това обстоятелство, както ще видишъ, породѣ страннитѣ събития. Темата бѣ: истинския философъ е длъженъ да бжде всѣкога готовъ да умре за истината. До сега не бѣхъ чувалъ нищо по-хладно и по-глухаво отъ съчинението,